

Tilläggsbudget 2 för budgetåret 2000 (prop. 2000/01:1)

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens förslag om tilläggsbudget till statsbudget för budgetåret 2000. Utskottet tillstyrker regeringens förslag. Den motion som väckts med anledning av propositionen avstyrks.

Regeringens förslag till ökning av anslagen uppgår till brutto 6 737 miljoner kronor. I vissa fall finns förslag till finansiering av den föreslagna utgiftsökningen genom minskning av 2000 års anslag. Minskningarna av 2000 års anslag uppgår totalt till 823 miljoner kronor. Således innebär detta att anvisade medel sammanlagt ökar med 5 914 miljoner kronor.

Regeringens ambition är att ökade utgifter skall finansieras genom motsvarande minskning av utgifterna samma år. Efter de föreslagna åtgärderna uppgår budgeteringsmarginalen till 0,6 miljarder kronor för år 2000.

Till betänkandet har fogats en reservation (fp) och tre särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden samt ändrade och nya anslag för budgetåret 2000 (punkt 8 i utskottets förslag till riksdagsbeslut)	6
Redogörelse för ärendet.....	9
Ärendet och dess beredning.....	9
Utskottets överväganden	10
Inledning.....	10
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse.....	10
Regeringskansliet m.m. (C 1)	10
Justitiekanslern (D 1).....	10
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet.....	11
Polisorganisationen (A 1)	11
Domstolsväsendet (C 1).....	11
Kriminalvården (D 1)	12
Brottsförebyggande rådet (F 1).....	12
Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar.....	13
Statens invandrarverk (A 1).....	13
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	14
Bemyndigande angående vissa pensionsåtaganden vid Spri.....	14
Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp.....	15
Sjukpenning och rehabilitering m.m. (A 1)	15
Utgiftsområde 13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet.....	15
Bidrag till arbetslöshetsersättning (A 1)	15
Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv	16
Medel för individuellt kompetenssparande.....	16
Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning.....	17
Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m. (B 52).....	17
Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. (B 53).....	18
Kungl. biblioteket (D 12).....	19
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	19
Centrala museer: Myndigheter (H 1)	19
Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	20
Bostadsbidrag (A 10).....	20
Vissa investeringsbidrag (nytt anslag).....	20
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård.....	21
Miljöövervakning m.m.	21
Utgiftsområde 22 Kommunikationer	22
Väghållning och statsbidrag (A 2) samt Banhållning (A 4).....	22
Bidrag till sjöfarten (B 3).....	23

Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter.....	24
Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	25
Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting	25
Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting (A 3)	25
Kommunkontosystemet.....	26
Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget	28
Reservation	29
Bemyndigande om nedskrivning av fordran i kommunkontosystemet (punkt 7) (fp).....	29
Särskilda yttranden.....	30
1. Sjukpenning och rehabilitering (utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp) (m, kd, c och fp).....	30
2. Bemyndigande om nedskrivning av fordran i kommunkontosystemet (punkt 7) (m)	30
3. Utgifterna för arbetslösheten och vissa investeringar i kommunikationer (c)	31
Bilagor	
1. Förteckning över behandlade förslag	32
Propositionen	32
Motionen	33
2. Sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 för budgetåret 2000.....	34
3. Konstitutionsutskottets yttrande 2000/01:KU2y	35
4. Justitieutskottets protokollsutdrag 2000/01:2.5	37
5. Socialförsäkringsutskottets protokollsutdrag 2000/01:2.3	38
6. Socialutskottets protokollsutdrag 2000/01:2.4	39
7. Kulturutskottets protokollsutdrag 2000/01:2.3.....	40
8. Utbildningsutskottets yttrande 2000/01:UbU1y.....	41
9. Trafikutskottets protokollsutdrag 2000/01:3.3	43
10. Arbetsmarknadsutskottets protokollsutdrag 2000/01:5.5, bilaga 5.....	44
11. Bostadsutskottets yttrande 2000/01:BoU2y	47

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Med hänvisning till de motiveringar som framförs under Utskottets överväganden föreslår finansutskottet att riksdagen fattar följande beslut.

1. Bemyndigande angående vissa pensionsåtaganden vid Spri

Riksdagen bemyndigar regeringen att ikläda staten en ekonomisk förpliktelse angående vissa pensioner vid Spri i enlighet med vad regeringen föreslår. Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 15.

2. Medel för individuellt kompetenssparande

Riksdagen godkänner att 1 350 000 000 kr från *inkomsttiteln 1428 Energiskatt* förs till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning. Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 16.

3. Användningen av anslaget Miljöövervakning m.m.

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av det under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppförda anslaget A2 *Miljöövervakning m.m.* Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 17.

4. Bemyndigande för anslagen Vaghållning och statsbidrag samt Banhållning om tidigareläggning av investeringar

Riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om tidigareläggning av investeringar som ingår i de nationella och regionala infrastrukturplanerna, eller på annat sätt beslutats av riksdagen, under förutsättning att förskottering sker från kommuner eller enskilda i enlighet med vad regeringen föreslår. Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 18.

5. Användningen av medel för marknadskontroll av radio- och teleterminalutrustning

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda ramanslaget C1 *Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter*. Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 19.

6. Användningen av anslaget Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting

Riksdagen godkänner den föreslagna användningen av det under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner uppförda ramanslaget A2 *Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting* till dels bistånd till översvämningsdrabbade kommuner, dels analys och utveckl-

ingsarbete avseende kommunkontosystemet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 20.

7. Bemyndigande om nedskrivning av fordran i kommunkontosystemet

Riksdagen bemyndigar regeringen att med högst 4 300 000 000 kr skriva ned den vid utgången av år 2000 i statens redovisning upptagna fordran som motsvarar underskottet i kommunkontosystemet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 21 och avslår motion 2000/01:Fi211 yrkande 25.

Reservation (fp)

8. Sammanställning av anslag och utgiftsramar på tilläggsbudget för budgetåret 2000

Riksdagen godkänner ändrade ramar för utgiftsområden samt anvisar ändrade och nya anslag på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 i enlighet med efterföljande *specifikation* till denna punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut. Därmed bifaller riksdagen proposition 2000/01:1 yrkande 22.

Stockholm den 9 november 2000

På finansutskottets vägnar

Jan Bergqvist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Jan Bergqvist (s), Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Bengt Silfverstrand (s), Lisbet Calner (s), Lennart Hedquist (m), Sonia Karlsson (s), Carin Lundberg (s), Kjell Nordström (s), Siv Holma (v), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Yvonne Ruwaida (mp), Lena Ek (c), Gunnar Axén (m), Lars Bäckström (v) och Bo Könberg (fp).

Specifikation av ändrade ramar för utgiftsområden samt ändrade och nya anslag för budgetåret 2000 (punkt 8 i utskottets förslag till riksdagsbeslut)

Utskottets förslag till ramar och anslag överensstämmer med regeringens förslag.

Belopp i 1000-tal kronor

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 2000 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
1 Rikets styrelse	4 693 583	+22 300	4 715 883
C 1 Regeringskansliet m.m., <i>ramanslag</i>	2 730 155	+22 000	2 752 155
D 1 Justitiekanslern, <i>ramanslag</i>	12 651	+300	12 951
4 Rättsväsendet	22 743 985	+200	22 744 185
A 1 Polisorganisationen, <i>ramanslag</i>	11 607 301	+20 000	11 627 301
A 2 Säkerhetspolisen, <i>ramanslag</i>	540 747	-30 000	510 747
C 1 Domstolsväsendet m.m., <i>ramanslag</i>	3 358 956	+500	3 359 456
D 1 Kriminalvården, <i>ramanslag</i>	3 820 254	+10 000	3 830 254
F 1 Brottsförebyggande rådet, <i>ramanslag</i>	50 005	+11 000	61 005
F 8 Avgifter till vissa internationella sammanslutningar, <i>ramanslag</i>	6 606	-5 300	1 306
F 9 Bidrag till brottsförebyggande arbete, <i>ramanslag</i>	7 600	-6 000	1 600
8 Invandrare och flyktingar	4 900 562	±0	4 900 562
A 1 Statens invandrarverk, <i>ramanslag</i>	449 877	+4 000	453 877
A 3 Migrationspolitiska åtgärder, <i>ramanslag</i>	321 589	-4 000	317 589
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	27 488 182	-500	27 487 682
A 3 Bidrag till hälso- och sjukvård, <i>ramanslag</i>	980 225	-500	979 725
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	93 970 469	+2 300 000	96 270 469
A 1 Sjukpenning och rehabilitering m.m., <i>ramanslag</i>	33 002 036	+2 300 000	35 302 036
13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet	30 573 000	+3 300 000	33 873 000
A 1 Bidrag till arbetslöshetsersättning, <i>ramanslag</i>	29 696 000	+3 300 000	32 996 000
16 Utbildning och universitetsforskning	32 534 575	-22 000	32 512 575
B 1 Uppsala universitet: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	802 766	-32 180	770 586
B 3 Lunds universitet: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	1 029 776	-52 391	977 385
B 5 Göteborgs universitet: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	984 972	-12 757	972 215

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 2000 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
B 7 Stockholms universitet: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	685 183	-11 349	673 834
B 9 Umeå universitet: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	742 064	-11 221	730 843
B 11 Linköpings universitet: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	729 320	-23 564	705 756
B 13 Karolinska institutet: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	259 942	-24 156	235 786
B 15 Kungl. Tekniska högskolan: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	735 243	-22 701	712 542
B 17 Luleå tekniska universitet: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	398 973	-1 022	397 951
B 19 Karlstads universitet: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	314 527	-14 050	300 477
B 21 Växjö universitet: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	270 279	-18 895	251 384
B 23 Örebro universitet: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	323 509	-15 919	307 590
B 25 Mithögskolan: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	453 409	-10 449	442 960
B 27 Högskolan i Karlskrona/Ronneby: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	161 113	-5 913	155 200
B 29 Malmö högskola: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	429 665	-2 361	427 304
B 31 Högskolan i Kalmar: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	246 915	-2 084	244 831
B 35 Högskolan i Borås: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	192 351	-7 568	184 783
B 36 Högskolan Dalarna: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	229 635	-928	228 707
B 37 Högskolan på Gotland: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	69 957	-2 934	67 023
B 38 Högskolan i Gävle: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	220 567	-3 409	217 158
B 39 Högskolan i Halmstad: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	156 075	-2 033	154 042
B 40 Högskolan Kristianstad: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	171 620	-3 661	167 959
B 41 Högskolan i Skövde: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	158 076	-4 810	153 266
B 42 Högskolan i Trollhättan/Uddevalla: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	139 532	-2 471	137 061
B 47 Lärarhögskolan i Stockholm: Grundutbildning, <i>ramanslag</i>	305 055	-1 348	303 707
B 48 Mälardalens högskola: Grundutbildning, <i>ram-anslag</i>	314 951	-5 334	309 617

Utgiftsområde Anslag	Belopp enligt statsbudgeten 2000 + TB1	Regeringens förslag	
		Förändring av ram /anslag	Ny ram /Ny anslagnivå
B 52 Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m., <i>ramanslag</i>	1 544 146	+198 344	1 742 490
B 53 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m., <i>ramanslag</i>	391 293	+53 664	444 957
D 12 Kungl. biblioteket, <i>ramanslag</i>	200 811	+23 000	223 811
E 1 Kostnader för Sveriges medlemskap i Unesco m.m., <i>ramanslag</i>	37 629	-1 500	36 129
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	7 588 486	+8 500	7 596 986
H 1 Centrala museer: Myndigheter, <i>ramanslag</i>	641 692	+8 500	650 192
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	15 093 068	-464 000	14 629 068
A 10 Bostadsbidrag, <i>ramanslag</i>	5 170 000	-470 000	4 700 000
A 13 Vissa investeringsbidrag, <i>ramanslag</i>	Nytt	+6 000	6 000
22 Kommunikationer	25 519 347	+150 000	25 669 347
A 2 Väghållning och statsbidrag, <i>ramanslag</i>	12 834 719	+80 000	12 914 719
A 4 Banverket: Banhållning, <i>ramanslag</i>	6 279 322	+70 000	6 349 322
B 3 Bidrag till sjöfarten, <i>ramanslag</i>	405 000	+10 000	415 000
D 1 Ersättning till Statens järnvägar i samband med utdelning från AB Swedcarrier, <i>ramanslag</i>	33 000	-10 000	23 000
25 Allmänna bidrag till kommuner	97 666 700	+619 233	98 285 933
A 3 Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting, <i>obetecknat anslag</i>	18 571 000	+619 233	19 190 233
Summa anslagsförändringar på tilläggsbudget 2		+5 913 733	

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I budgetpropositionen (prop. 2000/01:1, volym 1, avsnitt 6.3) föreslår regeringen ändringar på tilläggsbudget. Regeringens förslag återges i *bilaga 1*.

Med anledning av förslagen om tilläggsbudget har en motion väckts. Förslaget i motionen återges i *bilaga 1*.

Finansutskottet har berett berörda utskott tillfälle att yttra sig över de förslag i propositionen jämte motioner som rör respektive utskotts område.

Yttranden har avlämnats från

- konstitutionsutskottet (2000/01:KU2y),
- justitieutskottet (protokollsutdrag 2000/01:2.5),
- socialförsäkringsutskottet (protokollsutdrag 2000/01:2.3),
- socialutskottet (protokollsutdrag 2000/01:2.4),
- kulturutskottet (protokollsutdrag 2000/01:2.3),
- utbildningsutskottet (2000/01:UbU1y),
- trafikutskottet (protokollsutdrag 2000/01:3.3),
- arbetsmarknadsutskottet (protokollsutdrag 2000/01:5.5 bilaga 5) och
- bostadsutskottet (2000/01:BoU2y).

Yttrandena återfinns i *bilagorna 3–11*.

Miljö- och jordbruksutskottet har beslutat att inte avge något yttrande.

I *bilaga 2* till betänkandet finns en sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 för budgetåret 2000 på utgiftsområdesnivå.

Utskottets överväganden

Inledning

Enligt 9 kap. 5 § regeringsformen kan riksdagen för löpande budgetår på tilläggsbudget göra en ny beräkning av statsinkomster samt ändra och anvisa nya anslag. I samband med den ekonomiska vårpropositionen beslutade riksdagen om nya och förändrade anslag för statsbudgeten för budgetåret 2000 (prop. 1999/2000:100, bet. 1999/2000:FiU27, rskr. 1999/2000:262). Regeringen återkommer nu i budgetpropositionen med förslag till ytterligare ändringar på tilläggsbudget (prop. 2000/01:1, volym 1, avsnitt 6.3).

Utskottet behandlar förslagen på tilläggsbudget utgiftsområdesvis. I det avslutande avsnittet *Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget* redovisar utskottet konsekvenserna av sina ställningstaganden för anslag och utgiftsområden för 2000.

I *bilaga 2* till betänkandet återfinns en sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 under 2000 på utgiftsområdesnivå.

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Regeringskansliet m.m. (C 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslag C 1 *Regeringskansliet m.m.* ökas med 22 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslag inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning minskas.

Höjningen sker för att det arbete som den nu avslutade Milenniekommitén initierat skall kunna fullföljas.

Konstitutionsutskottets yttrande

Konstitutionsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (KU2y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med konstitutionsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Justitiekanslern (D 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget D 1 *Justitiekanslern* ökas med 300 000 kr. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 4 Rättsväsendet upp-

tagna anslaget F 8 *Avgifter till vissa internationella sammanslutningar* minskas med motsvarande belopp.

I januari 1998 ändrades finansieringen av de avtalsenliga försäkringarna. Myndigheterna betalar numera myndighetsvis beräknade försäkringspremier. Anslagsnivåerna har justerats i olika omgångar för att ekonomiskt kompensera myndigheterna. Medel behöver tillskjutas eftersom kompensationen inte överensstämmer med premiernas storlek för Justitiekanslerns del.

Konstitutionsutskottets yttrande

Konstitutionsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (KU2y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med konstitutionsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 4 Rättsväsendet

Polisorganisationen (A 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 1 *Polisorganisationen* ökas med 20 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslaget A 2 *Säkerhetspolisen* minskas med motsvarande belopp.

Polisen beräknas under innevarande år förbruka 330 miljoner kronor mer än anvisat belopp över statsbudgeten. Detta finansieras till en del genom utnyttjande av anslagssparande och anslagskredit. Den tilläggsbudget som riksdagen beslöt i våras tillförde dessutom polisen inemot 200 miljoner kronor i form av anslagsmedel och avgiftsinkomster. Regeringen gör nu bedömningen att ytterligare medel bör tillskjutas.

Justitieutskottets yttrande

Justitieutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med justitieutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Domstolsväsendet (C 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget C 1 *Domstolsväsendet* ökas med 500 000 kr. Finansiering sker genom att det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård

och social omsorg upptagna anslaget A 3 *Bidrag till hälso- och sjukvård* minskas med motsvarande belopp.

Riksdagen har beslutat om ändringar i lagen (1991:1128) om psykiatrisk tvångsvård och lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård bl.a. beträffande bestämmelserna om förordnande av sakkunnig vid muntlig förhandling vid länsrätt. Denna ändring kan, som regeringen framhöll i propositionen (prop. 1999/2000:44, bet. 1999/2000:SoU13, rskr. 1999/2000:207), förväntas innebära en kostnadsökning för domstolsväsendet. Anslaget behöver därför ökas.

Justitieutskottets yttrande

Justitieutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med justitieutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Kriminalvården (D 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget D 1 *Kriminalvården* ökas med 10 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslaget A 2 *Säkerhetspolisen* minskas.

Kriminalvården beräknas under innevarande år förbruka 190 miljoner kronor mer än anvisat belopp över statsbudgeten. Detta täcks genom utnyttjande av anslagskrediten. Kriminalvården arbetar aktivt med att komma till rätta med den finansiella situationen. Regeringen bedömer att ett resurstillskott redan innevarande år är nödvändigt.

Justitieutskottets yttrande

Justitieutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med justitieutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Brottsförebyggande rådet (F 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget F 1 *Brottsförebyggande rådet* ökas med 11 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslaget F 8 *Avgifter för vissa internationella sammanslutningar* minskas med 5 000 000 kr samt att anslaget F 9 *Bidrag till brottsförebyggande arbete* minskas med 6 000 000 kr.

Regeringen anför att Brottsförebyggande rådet spelar en viktig roll i det brottsförebyggande arbetet. För att temporärt ytterligare stärka rådets möjligheter att dels intensifiera insatserna i internationella sammanhang och utveckla kriminalstatistiken, dels fullfölja och avsluta påbörjade projekt rörande forskning om ekonomisk brottslighet, anser regeringen att anslaget behöver tillföras medel.

Justitieutskottets yttrande

Justitieutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med justitieutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 8 Invandrare och flyktingar

Statens invandrarverk (A 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 1 *Statens invandrarverk* ökas med 4 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslaget A3 *Migrationspolitiska åtgärder* minskas med motsvarande belopp.

För att handläggningstiderna och de långa väntetiderna i Migrationsverkets mottagningssystem skall minska anser regeringen att anslaget behöver ökas.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg

Bemyndigande angående vissa pensionsåtaganden vid Spri

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att regeringen bemyndigas att ikläda staten en ekonomisk förpliktelse angående vissa pensioner vid Spri.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att ikläda staten en ekonomisk förpliktelse angående vissa pensioner vid Spri.

Staten och Landstingsförbundet bildade år 1995 gemensamt den ideella föreningen Spri – Hälso- och sjukvårdens utvecklingsinstitut, ideell förening (Spri). Staten och förbundet har enats om att upplösa Spri (jfr prop. 1998/99:100, bet. 1998/99:FiU27, rskr. 1998/99:249). I samband med föreningens upplösning betalas dess skulder och kostnader i anledning av avvecklingen ur föreningens tillgångar. Av föreningens stadgar framgår att eventuella överskott skall tillfalla staten och Landstingsförbundet med hälften var. Om det uppstår brist eller om det krävs av likviditetsskäl skall, enligt nämnda överenskommelse, staten och Landstingsförbundet, om de inte enas om annat och under förutsättning att båda parter disponerar erforderliga medel, med sinsemellan lika stora delar tillskjuta medel till föreningen, om detta krävs för att fullgöra föreningens behöriga åtaganden (jfr prop. 1999/2000:1, bet. 1999/2000:SoU1, rskr. 1999/2000:93).

I samband med avvecklingen har Spri, beträffande vissa närmare angivna pensionsåtaganden uppgående till omkring 54 miljoner kronor, träffat avtal med ett försäkringsbolag om inlösen av denna pensionsskuld. Spris ansvar för dessa pensioner kan dock inte i alla avseende nu definitivt regleras genom avtal med försäkringsgivare eller på annat sätt. För att undvika att värdet av framtida behöriga pensionsanspråk på Spri försämras med anledning av Spris upplösning har regeringen och Landstingsförbundet träffat en överenskommelse om att Landstingsförbundet primärt skall svara för de aktuella pensionsåtagandena i den mån de inte kan täckas av nämnda försäkringsavtal eller eventuellt överskott av förvaltningen av pensionskapitalet. För statens del har överenskommelsen tecknats med förbehåll för att riksdagen fattar nödvändiga beslut. Enligt överenskommelsen gäller vidare att staten skall ersätta Landstingsförbundet med hälften av det belopp som förbundet kan komma att utge på grund av nämnda åtagande. Huruvida åtagandet verkligen leder till framtida utbetalning är ovisst. Det belopp det kan vara fråga om för staten bedöms vara litet. Överenskommelsen innehåller också bestämmelser om hur ett eventuellt överskott av förvaltningen av pensionskapitalet skall fördelas.

Socialutskottets yttrande

Socialutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialutskottet, propositionens förslag (yrkande 15).

Utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp

Sjukpenning och rehabilitering m.m. (A 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 1 *Sjukpenning och rehabilitering m.m.* ökas med 2 300 000 000 kr.

På grund av den kraftigt ökade sjukfrånvaron har utgifterna för sjukpenning fortsatt att öka kraftigt för år 2000 i förhållande till budgeterade medel. För närvarande finns det ingenting som tyder på att utgifterna kommer att minska. Anvisade anslagsmedel inklusive anslagskredit förutses bli förbrukade i månadsskiftet november/december 2000. Anslaget bör därför ökas.

Socialförsäkringsutskottets yttrande

Socialförsäkringsutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med socialförsäkringsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet

Bidrag till arbetslöshetsersättning (A 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 1 *Bidrag till arbetslöshetsersättning* ökas med 3 300 000 000 kr.

Utgifterna under anslaget beräknas bli högre än vad som beräknades i budgetpropositionen för 2000. Utgifterna har inte minskat i samma takt som den öppna arbetslösheten. Det beror på att utvecklingen av antalet arbetslösa med inkomstrelaterad ersättning har underskattats. Ytterligare medel behöver därför tillföras anslaget.

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

Arbetsmarknadsutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Arbetsmarknadsutskottet erinrar om att redan i förra årets budgetproposition redovisades att medelsåtgången inte minskar proportionellt med arbetslösheten. Denna utveckling har hållit i sig och blivit mer påtaglig. Det är fråga om en relativt kraftig anslagsökning, vilket också gör det särskilt angeläget att understryka vikten av att förslagen i budgetpropositionen grundas på så välutvecklade beräkningsmodeller som möjligt.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med arbetsmarknadsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv

Medel för individuellt kompetenssparande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att 1 350 000 000 kr av inkomsterna under år 2000 på inkomstiteln 1428 Energiskatt förs till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning avsedda för ett system för individuellt kompetenssparande.

Propositionen

Regeringen föreslår att av inkomsterna under år 2000 på inkomstiteln 1428 Energiskatt förs 1 350 000 000 kr avsedda för ett system för individuellt kompetenssparande till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning.

En utredare lämnade i maj 2000 ett principförslag (SOU 2000:51) till ett system för individuellt kompetenssparande samt ett förslag till hur redan avsatta medel skall förvaltas. Förslaget innebär att alla löntagare och företagare skall ha möjlighet att med en statlig skattesubvention, i form av uppskjuten beskattning, spara på ett eget kompetenskonto för sin framtida kompetensutveckling. Arbetsgivare som vill medverka skall ha möjlighet att avsätta medel till individens konto. Individen bestämmer dock själv till vilken typ av utbildning medlen skall användas. När pengarna tas ut från kontot beskattas de som inkomst och därutöver utfaller en extra skattesubvention i form av en kompetenspremie.

Utredaren har föreslagit att 1 350 000 000 kr från år 2000 och 1 150 000 000 kr från år 2001 som avsatts för ändamålet förs till ett räntebärande konto hos Riksgäldskontoret. Medlen skall, enligt utredarens förslag, användas till startpremier för att stimulera igångsättningen av ett system för individuellt kompetenssparande och förvaltas av Riksgäldskontoret till dess

att de används för de ändamål som riksdagen fastställer. Utredaren väntas lämna ett slutbetänkande i december 2000.

I avvaktan på att utredaren lämnar sitt slutliga förslag till hur ett system med individuellt kompetenssparande kan utformas och fungera samt regeringen kunnat ta ställning till detta och lämna ett förslag till riksdagen, bör de medel från inkomsttiteln 1428 Energiskatt som under år 2000 (prop. 1999/2000:1 volym 1 s. 19, 209, 213 och 215) avsetts för ändamålet överföras till ett konto i Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning. I samband med att regeringen lämnar ett förslag om utformningen av systemet för individuell kompetensutveckling till riksdagen kommer också förslag att lämnas om hur dessa medel skall hanteras. Systemet avses träda i kraft senast år 2002.

Arbetsmarknadsutskottets yttrande

Arbetsmarknadsutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Arbetsmarknadsutskottet ser det som mycket angeläget att stärka arbetstarnas ställning på den alltmer krävande och föränderliga arbetsmarknaden. Därför välkomnar arbetsmarknadsutskottet att regeringen nu aviserar att ett system för individuell kompetensutveckling i arbetslivet skall införas. För att det praktiska genomförandet inte skall hindras eller fördröjas av brist på resurser är det bra att medel för ändamålet avskiljs redan nu, även om det slutliga förslaget måste avvaktas.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med arbetsmarknadsutskottet, propositionens förslag (yrkande 16).

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m. (B 52)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget B 52 *Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m.* ökas med 198 344 000 kr.

Höjningen av anslaget avser att täcka kostnader som regeringen, genom långsiktiga ramavtal om utbildning och forskning med Stiftelsen Högskolan i Jönköping respektive Stiftelsen Chalmers tekniska högskola och Chalmers tekniska högskola AB, är skyldig att betala för viss ingående mervärdesskatt samt för räntekostnader som uppkommit vid försenade utbetalningar.

För att finansiera denna och andra utgiftsökningar föreslår regeringen att grundutbildningsanslagen till 26 universitet och högskolor minskas med sammanlagt 295,5 miljoner kronor.

Utbildningsutskottets yttrande

Utbildningsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (UbU1y) propositionens förslag.

Utbildningsutskottet erinrar om att i propositionen ges ingen information om vilken påverkan som dessa anslagsminskningar till universitet och högskolor får på den pågående verksamheten vid dessa. Utbildningsutskottet har inhämtat att samtliga anslagsminskningar motsvarar belopp som respektive lärosäte tilldelats för att genomföra naturvetenskaplig och teknisk utbildning för studerande med särskilt vuxenstudiestöd (s.k. NT-svuxutbildning). Dessa medel får lärosätena enligt regleringsbrevet endast disponera i den omfattning som de genomför sådan utbildning. Till NT-svuxutbildningen antogs studenter för sista gången höstterminen 1998. Det har framgått av bl.a. de senaste årens budgetpropositioner att nästan inget lärosäte har genomfört NT-svuxutbildning i den omfattning som budgeterats. De belopp som nu föreslås bli omfördelade skulle därför inte ha kunnat utnyttjas av lärosätena.

Vidare påpekar utbildningsutskottet att den största anslagsökningen i regeringens förslag inom utskottets område avser anslaget B 52 *Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m.*, närmare bestämt anslagsposten Mervärdesskattekostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping. Dessa kostnader har under en följd av år budgeterats till avsevärt lägre belopp än vad som visat sig behövas. Staten har i avtalen när de båda stiftelserna bildades år 1994 förbundit sig att kostnadsneutralitet skall råda mellan de statliga högskolorna och stiftelsehögskolorna, när det gäller mervärdesskatt. Vilka mervärdesskattekostnaderna vid stiftelsehögskolorna blir är avhängigt beslut av respektive högskolas styrelse om fördelning av tillgängliga medel mellan lönekostnader för utbildning och forskning, som är momsfria, och lokal- och utrustningskostnader, för vilka de betalar moms. Avtalen mellan staten och de båda stiftelsehögskolorna löper t.o.m. den 30 juni 2009 och förnyas då på 15 år, såvida de inte sagts upp två år innan dess.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med utbildningsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m. (B 53)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget B 53 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* ökas med 53 664 000 kr. Finansiering sker genom att andra anslag inom utgiftsområdet minskas.

Höjningen av anslaget behövs främst för att finansiera av riksdagen tidigare beslutade investeringar i inredning och utrustning för universitet och högskolor. Från och med budgetåret 1994/95 finansieras sådana investeringar genom att universitet och högskolor tar upp lån i Riksgäldskontoret. De tidigare avsatta medlen för investeringar finansieras i stället lånekostnaderna. Under anslaget har tidigare beräknats medel för beslutade investeringar vars

realiserande sker under efterföljande budgetår. Medel motsvarande 26 164 000 kr saknas för att finansiera den sista delbetalningen till Kungl. Tekniska högskolan och Stockholms universitet avseende investeringskostnader i Fysikcentrum samt 26 000 000 kr till Lunds universitet avseende investeringskostnader till Biomedicinskt centrum.

Vidare behövs 1 500 000 kr för att finansiera genomförandet av Tempus-programmet under budgetåret 2000.

Utbildningsutskottets yttrande

Utbildningsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (UbU1y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med utbildningsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Kungl. biblioteket (D 12)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget D 12 *Kungl. biblioteket* ökas med 23 000 000 kr. Finansiering sker genom att andra anslag inom utgiftsområdet minskas.

Kungl. biblioteket (KB) visar i sin halvårsrapport ett prognostiserat underskott på 23 miljoner kronor. Regeringen anser det angeläget att KB får fullfölja de åtaganden och projekt som regeringen ålagt myndigheten.

Utbildningsutskottets yttrande

Utbildningsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (UbU1y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med utbildningsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Centrala museer: Myndigheter (H 1)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget H 1 *Centrala museer: Myndigheter* ökas med 8 500 000 kr.

I enlighet med riksdagens beslut (prop. 1998/99:1, utg.omr.17, bet. 1998/99:KrU1, rskr. 1998/99:55) avskildes Moderna museet den 1 juli 1999 från Statens konstmuseer och bildade en egen myndighet. Samtidigt bytte Statens konstmuseer namn till Nationalmuseum med Prins Eugens Walde-

marsudde. Både Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde och Moderna museet drabbades av stora underskott i verksamheten år 1999. Huvudsakligen går detta att hänföra till att museernas avgiftsinkomster och övriga inkomster detta år blev lägre än budgeterat. För att ge de bägge myndigheterna möjlighet att lösa sina akuta ekonomiska problem behöver anslaget ökas.

Kulturutskottets yttrande

Kulturutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med kulturutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande

Bostadsbidrag (A 10)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 10 *Bostadsbidrag* minskas med 470 000 000 kr.

Utgifterna för bostadsbidrag är starkt beroende av inkomst-, boendekostnads- och arbetslöshetsutvecklingen och därmed av den samhällsekonomiska utvecklingen i stort. Minskande arbetslöshet och ökade reallöner innebär att kostnaderna för bostadsbidrag minskar. Mot bakgrund av den senaste ekonomiska bedömningen kan därför anslaget A 10 *Bostadsbidrag* minskas.

Bostadsutskottets yttrande

Bostadsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (BoU2y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med bostadsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Vissa investeringsbidrag (nytt anslag)

Propositionen

Regeringen föreslår att ett nytt ramanslag A 13 *Vissa investeringsbidrag* på 6 000 000 kr anvisas. Regeringen avser att finansiera det nya anslaget genom att dra in motsvarande belopp från det senast år 1999 på statsbudgeten upp-

förda ramanslaget A 12 *Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter m.fl.*

I mitten av 1990-talet lämnade staten investeringsbidrag för vissa förbättringsåtgärder i bostäder och lokaler. Bidragen finansierades från det på tionde huvudtiteln uppförda reservationsanslaget A 2 *Arbetsmarknadspolitiska åtgärder*, som senast budgetåret 1995/96 var uppfört på statsbudgeten. Detta anslag kan inte användas efter utgången av år 1999. Till följd av överklaganden återstår fortfarande vissa äldre utfästelser om bidrag som behöver infrias. Ett nytt anslag bör anvisas för ändamålet.

Bostadsutskottets yttrande

Bostadsutskottet tillstyrker i sitt yttrande (BoU2y) propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med bostadsutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård

Miljöövervakning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att ramanslaget A 2 *Miljöövervakning m.m.* även får användas för aktieägartillskott till AB Svenska Miljöstyrningsrådet om högst 1 500 000 kr.

Propositionen

Regeringen föreslår att ramanslaget A 2 *Miljöövervakning m.m.* även får användas för aktieägartillskott till AB Svenska Miljöstyrningsrådet om högst 1 500 000 kr.

AB Svenska Miljöstyrningsrådet har bildats av staten, Kommunförbundet, Industriförbundet och Företagarnas Riksorganisation. Bolaget registrerar på uppdrag av regeringen företag enligt EU:s frivilliga miljöledningssystem Eco Management and Audit Scheme (EMAS) samt utför informationsarbete om systemet.

Staten är sedan 1995 huvudägare av AB Svenska Miljöstyrningsrådet med 90 % av aktieinnehavet. Riksdagen beslutade (prop. 1994/95:101, bet. 1994/95:JoU9, rskr. 1994/95:86) hösten 1994 att inom ramen för befintliga medel på det dåvarande anslaget A 2 *Bidrag till miljöarbete* under fjortonde huvudtiteln tillföra AB Svenska Miljöstyrningsrådet 1 miljon kronor för att täcka initialkostnader. Därefter beslutade riksdagen (prop. 1995/96:107, bet. 1995/96:JoU15, rskr. 1995/96:38) att regeringen fick tillföra ett aktieägartillskott om 2 miljoner kronor. För att möjliggöra att bolaget fullgör sina uppgif-

ter avseende information om EMAS-systemet kan det bli nödvändigt att tillskjuta ytterligare ägarkapital. Som villkor skall gälla att överskott från verksamheten skall användas för att återbetala tillskjutet kapital. Regeringen avser att närmare se över verksamhetens former.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker propositionens förslag (yrkande 17).

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Väghållning och statsbidrag (A 2) samt Banhållning (A 4)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag om ytterligare medel. Vidare bifaller riksdagen att regeringen får besluta om tidigareläggning av investeringar som ingår i de nationella och regionala infrastrukturplanerna, eller på annat sätt beslutats av riksdagen, under förutsättning att förskottering sker från kommuner eller enskilda i enlighet med vad regeringen föreslår.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 2 *Väghållning och statsbidrag* ökas med 80 000 000 kr och anslaget A 4 *Banhållning* ökas med 70 000 000 kr.

Sommarens översvämningar kräver extraordinära insatser för att återställa vägnätet och järnvägsnätet. En del av återställningsbehovet bedöms kunna åtgärdas under 2000 medan resterande behov beräknas kunna åtgärdas först under år 2001. De totala kostnaderna för återställningsarbetet har av Vägverket bedömts uppgå till 550 miljoner kronor, fördelat med 350 miljoner kronor 2000 och 200 miljoner kronor 2001. Kostnaden för Banverket bedöms uppgå till 70 miljoner kronor under 2000. Samtliga kostnader för Banverket bedöms falla ut 2000. För att möjliggöra dessa särskilda insatser anser regeringen att anslaget A 2 *Väghållning och statsbidrag* behöver ökas med 80 000 000 kr och anslaget A 4 *Banhållning* behöver ökas med 70 000 000 kr. I regeringens budgetförslag för år 2001 ingår ytterligare 200 000 000 kr under anslaget 36:2 *Väghållning och statsbidrag*. Resterande behov av medel för att återställa skadad infrastruktur får Vägverket och Banverket tills vidare finansiera genom omprioriteringar och genom att nyttja sina anslagskrediter.

Regeringen föreslår vidare att den bemyndigas att för anslagen A 2 *Väghållning och statsbidrag* samt A 4 *Banhållning* besluta om tidigareläggning av investeringar som ingår i de nationella och regionala infrastrukturplanerna, eller på annat sätt beslutats av riksdagen, om kommuner eller enskilda förskotterar investeringsutgifterna. Sådan förskottering får aldrig överstiga 30 % av de medel som under respektive anslag är tillgängliga för investeringar.

Enligt riksdagens beslut (prop. 1990/91:100 bilaga 8, TU26, rskr. 326 och TU25, rskr. 325) får regeringen medge tidigareläggningar av investeringar i vägar och järnvägar om utgifterna förskotteras av kommuner eller enskilda. Det sammanlagda värdet av förskotteringarna får uppgå till högst 20 % av de medel som är tillgängliga för infrastrukturinvesteringar. Regeringen anser att det är en fördel om planerade investeringar kan genomföras tidigare än de anvisade anslagsmedlen tillåter eller planen förutser under förutsättning av att kommuner eller enskilda förskotterat medel och inga krav ställs på indexuppräkning eller ränta på förskotterat belopp. För att möjliggöra ytterligare tidigareläggningar bör den högsta tillåtna omfattningen av förskotteringar därför nu höjas från 20 % till 30 % av de medel som under respektive anslag är tillgängliga för investeringar.

Trafikutskottets yttrande

Trafikutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med trafikutskottet, propositionens förslag om ökad medelstilldelning (yrkande 22 delvis).

Vidare tillstyrker finansutskottet, också detta i likhet med trafikutskottet, att regeringen får det önskade bemyndigandet (yrkande 18).

Bidrag till sjöfarten (B 3)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget B 3 *Bidrag till sjöfarten* ökas med 10 000 000 kr. Finansiering sker genom att anslaget D1 *Ersättning till Statens järnvägar i samband med utdelning från AB Swedcarrier* minskas med motsvarande belopp.

Bidrag utgår enligt förordningen (1996:1559) om statligt bidrag till svensk sjöfart. Ytterligare medel behöver tillföras anslaget.

Trafikutskottets yttrande

Trafikutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med trafikutskottet, propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att anslaget C 1 *Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter* också skall kunna användas till att finansiera marknadskontroll av radio- och teleterminalutrustning.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget C 1 *Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter* också skall kunna användas till att finansiera den marknadskontroll av radio- och teleterminalutrustning som Post- och telestyrelsen skall bedriva enligt lagen (2000:121) om radio- och teleterminalutrustning.

Post- och telestyrelsen (PTS) ansvarar tillsammans med Elsäkerhetsverket för marknadskontroll av radio- och teleterminalutrustning. Denna uppgift regleras i lagen (2000:121) om radio- och teleterminalutrustning som trädde i kraft den 8 april 2000. Huvuddelen av PTS verksamhetskostnader finansieras genom avgifter. Det finns däremot inget lagstöd för PTS att under 2000 ta ut avgifter för finansiering av marknadskontroll av radio- och teleterminalutrustning. Från och med 2001 kommer verksamheten att finansieras genom avgiftsuttag. Regeringen anser att det nu aktuella anslaget skall kunna användas till att finansiera kostnader under år 2000.

Trafikutskottets yttrande

Trafikutskottet, som har yttrat sig i form av protokollsutdrag, tillstyrker propositionens förslag.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker, i likhet med trafikutskottet, propositionens förslag (yrkande 19).

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att högst 100 miljoner kronor av anslaget A 2 *Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting* får användas för att bistå kommuner, som har haft betydande kostnader till följd av översvämningarna i juli 2000.

Vidare bifaller riksdagen regeringens förslag att anslaget får användas för analys- och utvecklingsarbete avseende kommunkontosystemet.

Propositionen

Regeringen bedömer att högst 100 miljoner kronor av anslaget A 2 *Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting* behöver användas för att bistå kommuner, som har haft betydande kostnader till följd av översvämningarna i juli 2000. Utan ett sådant stöd finns det risk för att verksamheten i berörda kommuner påverkas negativt. För att få ekonomiskt stöd skall kommunerna ansöka om ersättning hos regeringen, varefter en prövning görs.

Vidare föreslår regeringen att anslaget får användas för analys- och utvecklingsarbete avseende kommunkontosystemet. Regeringen har nyligen behandlat frågan om kommunkontosystemet, dels i 2000 års ekonomiska vårproposition (prop. 1999/2000:100), dels i propositionen *Vissa kommunal-ekonomiska frågor* (prop. 1999/2000:115). Ytterligare analysarbete behöver göras, bl.a. för att förklara de stora variationerna i utbetalningar som föreligger mellan olika kommuner. Vidare är det regeringens avsikt att inleda ett utvecklingsarbete i syfte att stärka möjligheterna till uppföljning och kontroll av kommunkontosystemet. För detta ändamål bedömer regeringen att högst 1 500 000 kr av anslaget behöver användas.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker propositionens förslag (yrkande 20).

Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting (A 3)

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget A 3 *Statligt utjämningsbidrag till kommuner och landsting* ökas med 619 233 000 kr. Finansiering sker genom att den utjämningsavgift som kommuner och landsting betalar in till staten ökar i motsvarande omfattning.

Det kommunala utjämningsystemet syftar till att ge kommuner och landsting likvärdiga ekonomiska förutsättningar. Detta sker genom en utjämning för skillnader i skatteunderlag (inkomstutjämning) och för strukturellt beting-

ade kostnadsskillnader (kostnadsutjämning). Utgifterna för utjämningsbidraget belastar det nu aktuella anslaget. Inkomsterna från den utjämningsavgift som kommuner och landsting betalar till staten redovisas på statsbudgetens inkomstsida. Systemet är i princip självfinansierat.

Storleken på utjämningsbidraget respektive utjämningsavgiften fastställs under budgetåret, varför avvikelser kan förekomma i förhållande till det av riksdagen beslutade anslaget. De definitiva beräkningarna av Statistiska centralbyrån avseende bidragsåret 2000 visar att omslutningen i utjämningsssystemet blir drygt 619 miljoner kronor högre än vad som beräknades i budgetpropositionen för 2000. Orsaken är främst att omslutningen i inkomstutjämnningen ökat. Den ökade omslutningen innebär att såväl utjämningsbidraget som utjämningsavgiften har ökat. Statsbudgetens saldo påverkas därmed inte.

Finansutskottets ställningstagande

Finansutskottet tillstyrker propositionens förslag (yrkande 22 delvis).

Kommunkontosystemet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag att den i statens redovisning upptagna fordran som motsvarar underskottet i kommunkontosystemet, dock högst 4 300 000 000 kr, skrivs ned vid utgången av år 2000. Riksdagen avslår därmed motion Fi211 (fp) yrkande 25. Jämför reservation (fp).

Propositionen

Regeringen föreslår att den i statens redovisning upptagna fordran som motsvarar underskottet i kommunkontosystemet, dock högst 4 300 000 000 kr, skrivs ned vid utgången av år 2000.

Genom det s.k. kommunkontosystemet, som infördes 1996, får kommuner och landsting tillbaka ingående moms. Kommunkontosystemet består av två räntebärande konton hos Riksgäldskontoret, ett för kommuner och ett för landsting. Utgifterna från kontona finansieras genom ett enhetligt tillskottsbelopp per invånare som kommuner respektive landsting betalar. Riksskatteverket fastställer tillskottsbeloppets storlek årligen. Systemet omslöt totalt 27,2 miljarder kronor år 1999. Omslutningen har ökat med 4,7 miljarder kronor eller 21 % sedan systemet infördes.

Under de senaste åren har de av staten fastställda tillskottsbeloppen till kommunkontot inte räckt för att täcka utbetalningarna till kommuner och landsting. Vid utgången av år 2000 bedöms underskottet i kommunkontosystemet uppgå till högst 4,3 miljarder kronor vilket är något högre än den prognos som angavs i den ekonomiska vårpropositionen.

Kommunkontosystemet bibehålls år 2001. En utredning tillsattes hösten 1998 med uppgift att analysera och förklara orsakerna till de ökade utbetal-

ningarna samt den omfördelningseffekt som uppstår på grund av den kollektiva finansieringen. Utredningen lämnade hösten 1999 betänkandet Kommunkontosystemet och rättvisan (SOU 1999:133). Ett fortsatt analysarbete av kommunkontosystemet kommer att genomföras. Avsikten är att kommuner och landsting skall lämna betydligt fler uppgifter än i dag vid ansökan om utbetalning ur kommunkontosystemet. Uppgifterna skall möjliggöra en förbättrad uppföljning av kommunkontosystemet. Vidare behöver en analys genomföras av de stora variationerna av utbetalningarna mellan olika kommuner respektive landsting. Dessutom påbörjas en analys av hur ansökningarna till systemet skall kunna kontrolleras samt hur en eventuell omprövning av beslut om utbetalning skall kunna göras. Regeringen avser också att tillsätta en arbetsgrupp för att se över systemet som helhet. Efter dessa analyser avser regeringen att återkomma till riksdagen.

Grunden för kommunkontosystemet är att det är kommunerna och landstingen som skall finansiera systemet. Det vore inte rimligt att höja avgiften så mycket att den även täcker det ackumulerade underskottet, bl.a. mot bakgrund av de stora variationerna i utbetalningar mellan olika kommuner och landsting. En sådan höjning skulle märkbart påverka kommunernas och landstingens ekonomi. Regeringen föreslår därför att den i statens redovisning upptagna fordran som motsvarar underskottet i kommunkontosystemet, dock högst 4 300 000 000 kr, skrivs ned vid utgången av år 2000. Underskottet har finansierats av Riksgäldskontoret de år då det uppstått. Nedskrivningen påverkar därför inte ytterligare statens lånebehov.

Motionen

I motion Fi211 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) föreslås att riksdagen avvisar regeringens förslag (yrkande 25).

Finansutskottets ställningstagande

Som regeringen påpekar vore det inte rimligt att höja avgiften så mycket att den även täcker det ackumulerade underskottet, bl.a. mot bakgrund av de stora variationerna i utbetalningar mellan olika kommuner och landsting. En sådan höjning skulle märkbart påverka kommunernas och landstingens ekonomi.

Finansutskottet tillstyrker således propositionens förslag (yrkande 21). Motion Fi211 (fp) yrkande 25 avstyrks därmed.

Utskottet behandlar andra frågor om kommunkontosystemet i betänkande 2000/01:FiU3 Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner.

Finansutskottets sammanställning av anslag och utgiftsområden på tilläggsbudget

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller regeringens förslag till ändrad fördelning på utgiftsområdena och om ändrade och nya anslag på tilläggsbudget.

Regeringens förslag till ökningsanlag uppgår till brutto 6 737 miljoner kronor. I vissa fall finns förslag till finansiering av den föreslagna utgiftsökningen genom minskning av 2000 års anslag. Minskningarna av 2000 års anslag uppgår totalt till 823 miljoner kronor. Således innebär detta att använt medel sammanlagt ökar med 5 914 miljoner kronor.

Regeringens ambition är att ökade utgifter skall finansieras genom motsvarande minskning av utgifterna samma år. Efter de föreslagna åtgärderna uppgår budgeteringsmarginalen till 0,6 miljarder kronor för år 2000.

Finansutskottet har i det föregående tagit ställning till de föreslagna anslagsförändringarna. Utskottet har i samtliga fall tillstyrkt regeringens förslag. Inga motioner har väckts rörande anslagsfrågorna. Det innebär att utskottet också tillstyrker regeringens förslag om ändrad fördelning på utgiftsområdena. Således tillstyrks propositionens yrkande 22. Utskottets förslag till riksdagsbeslut framgår av punkt 8 i utskottets förslag jämte den efterföljande specifikationen över ändrade ramar på utgiftsområden och ändrade och nya anslag.

I *bilaga 2* till betänkandet återfinns en sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 under 2000 på utgiftsområdesnivå.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Bemyndigande om nedskrivning av fordran i kommunkontosystemet (punkt 7) (fp)

av Bo Könberg (fp)

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

7. Riksdagen avslår regeringens förslag yrkande 21. Därmed bifaller riksdagen motion 2000/01:Fi211 yrkande 25.

Ställningstagande

Jag anser att regeringens förslag om avskrivning av fordran motsvarande underskottet i kommunkontosystemet bör avvisas. Det nuvarande systemet är svåröverskådligt och behöver ändras. I avvaktan på att detta sker bör underskott täckas inom systemets ram. Kommunmomsen bör därför inte efterskänkas utan erläggas i beräknad omfattning.

Jag föreslår således att riksdagen avslår regeringens förslag yrkande 21. Därmed bifaller riksdagen motion 2000/01:Fi211 (fp) yrkande 25.

Särskilda yttranden

1. Sjukpenning och rehabilitering (utgiftsområde 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp) (m, kd, c och fp)

Mats Odell (kd), Gunnar Hökmark (m), Lennart Hedquist (m), Per Landgren (kd), Anna Åkerhielm (m), Lena Ek (c), Gunnar Axén (m) och Bo Könberg (fp) anför:

Vi kan konstatera att utgifterna för sjukpenningen fortfarande ökar kraftigt. I rådande situation är riksdagen i praktiken tvungen att skjuta till mer medel. Vi vill dock markera att regeringens hantering av frågan inte är tillfredsställande. Regeringen har reagerat för sent. Genom att använda budgeteringsmarginalen för ofinansierade utgifter har regeringen försatt sig i en komplicerad situation. Den tidigare tillämpningen av begränsningsbeloppen visar att regeringen kan hamna i en situation där den tvingas att agera utan närmare eftertanke.

Vi tvingas konstatera att budgeteringsmarginalen återigen har missbrukats för syften som den inte ursprungligen var avsedd för. Regeringen har visat sig vara alltför ivrig att se budgeteringsmarginalen som ett reformutrymme, inte som en buffert för förändringar i de ekonomiska förutsättningarna. När utgifterna fått skena i väg för bl.a. sjukförsäkringen har regeringen använt limiter på andra områden i form av begränsningsbelopp. I budgetpropositionen (s. 141) anmäler regeringen att den avser att nu, i syfte att undvika ett överskridande av utgiftstaket, ytterligare sänka begränsningsbeloppen för två utgiftsområden. Därutöver tillämpas begränsningsbelopp på ytterligare två anslag. Regeringens budgetpolitik saknar långsiktighet, vilket innebär att nödvändiga strukturella förändringar inte kommer till stånd.

2. Bemyndigande om nedskrivning av fordran i kommunkontosystemet (punkt 7) (m)

Gunnar Hökmark, Lennart Hedquist, Anna Åkerhielm och Gunnar Axén (alla m) anför:

Det är en angelägen statlig uppgift att medverka till att det skapas utrymme för sänkta kommunalskatter, även om de faktiska besluten i denna del fattas i kommunerna. Vi vill erinra om att Moderata samlingspartiet i sin motion 1999/2000:Fi12 med anledning av 2000 års ekonomiska vårproposition föreslog att de kommuner som sänker kommunalskatten 2001 inte skulle behöva betala sin skuld till staten i kommunkontosystemet för moms. Därmed skulle kommunerna få en tydlig signal att komma i gång med skattesänkningar. Riksdagen avslog i juni 2000 vårt förslag. Eftersom kommunerna nu i praktiken slutfört sitt budgetarbete för 2001 har vi inte bedömt det meningsfullt eller möjligt att upprepa vårt yrkande från i våras. Vi vill dock framhålla att om riksdagen då biträtt vårt yrkande skulle ett stort antal kommuner valt att sänka sin skatt med de positiva verkningar det skulle ha haft.

3. Utgifterna för arbetslösheten och vissa investeringar i kommunikationer (c)

Lena Ek (c) anför:

Utöver de ökade utgifterna för sjukförsäkringen tvingas regeringen också att begära mer medel till arbetslöshetsersättningen. Jag vill erinra om att Centerpartiet inte accepterar att Sverige i en brinnande högkonjunktur har 7 % av befolkningen, motsvarande 300 000 personer, i åldern 20–64 år i arbetslöshet. Människor måste få arbete i stället för att låsas in i åtgärder. Alltför många människor har fastnat i en rundgång av arbetsmarknadspolitiska åtgärder och öppen arbetslöshet i stället för att komma ut i arbete.

Jag anser att en samordning av försörjningsstöden bör genomföras och samtliga försörjningsstöd vid arbetslöshet bör föras över till utgiftsområde 13. Då uppnås en bättre samordning och större flexibilitet med ett bättre utfall som följd. Sammantaget innebär Centerns politik mindre utgifter för arbetslösheten.

När det gäller regeringens förslag om anslag rörande väghållning och banhållning inom utgiftsområde 22 vill jag påpeka att regeringen generellt sett tyvärr inte visar något intresse för att åtgärda de brister som finns i dagens infrastruktur. På många håll i landet är vägtrafik det enda realistiska fysiska transportmedlet. Centerpartiet avsätter betydligt mycket mer pengar än regeringen till bärighetshöjande åtgärder, drift och underhåll av det befintliga vägnätet. Genom att omfördela stödet för Öresundsbron till investeringar kommer Centerpartiet att avsätta mer medel än regeringen till investeringar på järnvägsområdet.

Jag vill också påpeka att Centerpartiet anser att det verkligen är dags att pröva PPP-modellen (Public Private Partnership, Offentligt Privat Partnerskap) för att se om det är något som vi i Sverige skall använda oss av. PPP-lösningar är ett sätt att möjliggöra att tillräckliga medel fås fram till angelägna infrastrukturprojekt.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

I proposition 2000/01:1 föreslår regeringen

– såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 –

15. att riksdagen bemyndigar regeringen att ikläda staten en ekonomisk förpliktelse angående vissa pensioner vid Spri i enlighet med vad regeringen föreslår (avsnitt 6.3.4),
16. att riksdagen godkänner att 1 350 000 000 kr från inkomstiteln 1428 Energiskatt förs till Riksgäldskontoret för tillfällig förvaltning (avsnitt 6.3.7),
17. att riksdagen godkänner den föreslagna användningen av det under utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård uppförda anslaget A 2 Miljöövervakning m.m. (avsnitt 6.3.11),
18. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om tidigareläggning av investeringar som ingår i de nationella och regionala infrastrukturplanerna, eller på annat sätt beslutats av riksdagen, under förutsättning att förskottering sker från kommuner eller enskilda i enlighet med vad regeringen föreslår (avsnitt 6.3.12),
19. att riksdagen godkänner den föreslagna användningen av det under utgiftsområde 22 Kommunikationer uppförda ramanslaget C 1 Post- och telestyrelsen: Förvaltningskostnader för vissa myndighetsuppgifter (avsnitt 6.3.12),
20. att riksdagen godkänner den föreslagna användningen av det under utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner uppförda ramanslaget A 2 Bidrag till särskilda insatser i vissa kommuner och landsting (avsnitt 6.3.13),
21. att riksdagen bemyndigar regeringen att med högst 4 300 000 000 kr skriva ned den vid utgången av år 2000 i statens redovisning upptagna fordran som motsvarar underskottet i kommunkontosystemet (avsnitt 6.3.13),
22. att riksdagen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 godkänner ändrade ramar för utgiftsområden samt anvisar ändrade och nya anslag i enlighet med specifikation i tabell 2.1,

Motionen

2000/01:Fi211 av Lars Leijonborg m.fl. (fp) vari yrkas:

25. Riksdagen beslutar, såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000, att avvisa regeringens förslag om bemyndigande att med högst 4 300 000 000 kr skriva ned den vid utgången av år 2000 i statens redovisning upptagna fordran som motsvarar underskottet i kommunkontosystemet.

BILAGA 2

Sammanställning av förändringar på tilläggsbudget 1 och 2 för budgetåret 2000

Belopp i tusental kronor

Utgiftsområde	Statsbudget	TB 1	TB 2
	för 2000	Våren 2000	Hösten 2000
1 Rikets styrelse	4 460 583	+233 000	+22 300
2 Samhällsekonomi och finansförvaltning	1 578 345	-6 700	–
4 Rättsväsendet	22 667 103	+76 882	+200
5 Utrikesförvaltning och internationell samverkan	2 983 393	-175 630	–
6 Totalförsvaret	46 648 614	+11 890	–
8 Invandrare och flyktingar	4 900 562	–	0 ¹
9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg	25 362 652	+2 125 530	-500
10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp	92 470 469	+1 500 000	+2 300 000
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	33 618 800	0 ¹	–
12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn	44 755 500	+12 500	–
13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet	30 573 000	–	+ 3 300 000
14 Arbetsmarknad och arbetsliv	46 129 988	+212 920	–
15 Studiestöd	20 981 447	-539 805	–
16 Utbildning och universitetsforskning	32 572 588	-38 013	-22 000
17 Kultur, medier, trossamfund och fritid	7 570 486	+18 000	+8 500
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande	15 592 068	-499 000	-464 000
19 Regional utjämning och utveckling	3 310 433	+175 036	–
21 Energi	1 445 526	+434 870	–
22 Kommunikationer	25 532 440	-13 093	+150 000
23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar	9 726 327	+6 610	–
24 Näringsliv	2 983 313	+17 522	–
25 Allmänna bidrag till kommuner	97 666 700	–	+619 233
Summa anslagsförändringar på tilläggsbudget		+3 126 679	+5 913 733

¹ Omfördelning av medel mellan anslag har gjorts på utgiftsområdet.

BILAGA 3

Konstitutionsutskottets yttrande

2000/01:KU2y

Tilläggsbudget för budgetåret 2000 (prop. 2000/01:1)

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 21 september 2000 beslutat bereda bl.a. konstitutionsutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 2000/01:1 Budgetpropositionen för 2001 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 (yrkandena 15–22) jämte motioner i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Konstitutionsutskottets yttrande avser yrkande 22.

Propositionen

För löpande budgetår kan riksdagen, enligt 9 kap. 5 § regeringsformen, på tilläggsbudget göra en ny beräkning av statsinkomster samt ändra anslag och anvisa nya anslag.

Regeringen föreslår i propositionen (volym 1) yrkande 22 att riksdagen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 godkänner ändrade ramar för utgiftsområden samt anvisar ändrade och nya anslag i enlighet med specifikation. Beträffande utgiftsområde 1 Rikets styrelse föreslår regeringen att anslaget skall ökas med 22 300 000 kronor. Förändringarna avser dels en ökning av anslaget C1 Regeringskansliet m.m. med 22 000 000 kronor, dels en ökning av anslaget D1 Justitiekanslern med 300 000 kronor. Finansieringen sker genom att anslag inom utgiftsområdena 4 och 16 minskas med motsvarande belopp.

Utskottets bedömning

Utskottet, som noterar att de föreslagna utgiftsökningarna finansieras genom motsvarande minskningar av andra utgifter samma år, tillstyrker att riksdagen på tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 beslutar öka anslagen till Regeringskansliet och Justitiekanslern i enlighet med regeringens förslag.

Stockholm den 24 oktober 2000

På konstitutionsutskottets vägnar

Per Unckel

I beslutet har deltagit: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Pär Axel Sahlberg (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Mats Berglind (s), Kenth Högström (s), Mats Einarsson (v), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp), Britt-Marie Lindkvist (s), Per-Samuel Nisser (m) och Carl-Erik Skårman (m).

BILAGA 4

Justitiekommitténs protokollsutdrag
2000/01:2.5

BILAGA 5

Socialförsäkringsutskottets protokollsutdrag
2000/01:2.3

BILAGA 6

Socialutskottets protokollsutdrag
2000/01:2.4

BILAGA 7

**Kulturutskottets protokollsutdrag
2000/01:2.3**

BILAGA 8Utbildningsutskottets yttrande
2000/01:UbU1yTilläggsbudget för år 2000 – Utgiftsområde 16
Utbildning och universitetsforskning

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 21 september 2000 beslutat att bereda övriga berörda utskott tillfälle att yttra sig över budgetpropositionen för år 2001 (prop. 2000/01:1) såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 (yrkandena 15–22) jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Utbildningsutskottet yttrar sig i den del av regeringens förslag till tilläggsbudget som avser utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Inga motioner har väckts med anledning av regeringens förslag i den delen.

Regeringen föreslår ökning av fyra anslag. Ett tillhör utgiftsområde 1 Rikets styrelse och avser fullföljande av arbetet i Millenniekommittén. Vidare föreslår regeringen ökning under tre anslag inom utgiftsområde 16. Det gäller drygt 198 miljoner kronor under anslaget B52 *Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m.*, knappt 54 miljoner kronor under anslaget B53 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor m.m.* och 23 miljoner kronor under anslaget D12 *Kungl. Biblioteket*. Sammanlagt således drygt 297 miljoner kronor.

För att finansiera dessa ökning föreslår regeringen att grundutbildningsanslagen till 26 universitet och högskolor minskas med sammanlagt 295,5 miljoner kronor. Vidare föreslås att anslaget E1 *Sveriges medlemskap i Unesco m.m.* minskas med 1,5 miljoner kronor.

I propositionen ges ingen information om vilken påverkan som dessa anslagsminskningar till universitet och högskolor får på den pågående verksamheten vid dessa. Utbildningsutskottet har inhämtat att samtliga anslagsminskningar motsvarar belopp som respektive lärosäte tilldelats för att genomföra naturvetenskaplig och teknisk utbildning för studerande med särskilt vuxenstudiestöd (s.k. NT-svuxutbildning). Dessa medel får lärosätena enligt regleringsbrevet endast disponera i den omfattning som de genomför sådan utbildning. Till NT-svuxutbildningen antogs studenter för sista gången höstterminen 1998. Det har framgått av bl.a. de senaste årens budgetpropositioner att nästan inget lärosäte har genomfört NT-svuxutbildning i den omfattning som budgeterats. De belopp som nu föreslås bli omfördelade skulle därför inte ha kunnat utnyttjas av lärosätena.

Den största anslagsökningen i regeringens förslag avser anslaget B52 *Enskilda och kommunala högskoleutbildningar m.m.*, närmare bestämt anslagsposten Mervärdesskattekostnader för Chalmers tekniska högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping. Dessa kostnader har under en följd av år budgeterats till avsevärt lägre belopp än vad som visat sig behövas. Staten har i avtalen när de båda stiftelserna bildades år 1994 förbundit sig att kostnadsneutralitet skall råda mellan de statliga högskolorna och stiftelsehögskolorna, när det gäller mervärdesskatt. Vilka mervärdesskattekostnaderna vid stiftelsehögskolorna blir, är avhängigt beslut av respektive högskolas styrelse om fördelning av tillgängliga medel mellan lönekostnader för utbildning och forskning, som är moms fria, och lokal- och utrustningskostnader, för vilka de betalar moms. Avtalen mellan staten och de båda stiftelsehögskolorna löper t.o.m. den 30 juni 2009 och förnyas då på 15 år, såvida de inte sagts upp två år innan dess.

Utbildningsutskottet har inget att invända mot regeringens förslag till tilläggsbudget för år 2000 när det gäller utgiftsområde 16.

Stockholm den 12 oktober 2000

På utbildningsutskottets vägnar

Jan Björkman

I beslutet har deltagit: Jan Björkman (s), Britt-Marie Danestig (v), Beatrice Ask (m), Eva Johansson (s), Inger Lundberg (s), Yvonne Andersson (kd), Lars Hjertén (m), Tomas Högström (m), Torgny Danielsson (s), Lennart Gustavsson (v), Erling Wälivaara (kd), Gunnar Goude (mp), Sofia Jonsson (c), Ulf Nilsson (fp), Agneta Lundberg (s), Anders Sjölund (m) och Nils-Erik Söderqvist (s).

BILAGA 9

Trafikuskottets protokollsutdrag
2000/01:3.3

BILAGA 10

Arbetsmarknadsutskottets protokollsutdrag
2000/01:5.5, bilaga 5

BILAGA 11**Bostadsutskottets yttrande
2000/01:BoU2y****Tilläggsbudget för år 2000 – utgiftsområde 18
Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande****Till finansutskottet**

Finansutskottet har berett berörda utskott tillfälle att avge yttrande över proposition 2000/2001:1 Budgetpropositionen för år 2001 (volym 1) i vad avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 2000 jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Bostadsutskottet behandlar i detta yttrande de förslag i tilläggsbudgeten som avser utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande.

Utskottet

I tilläggsbudgeten för budgetåret 2000 föreslår regeringen förändringar av två anslag inom utgiftsområde 18.

När det gäller anslaget A10 Bostadsbidrag föreslår regeringen att det skall minskas med 470 miljoner kronor. I skälen för förslaget anges bl.a. följande. Utgifterna för bostadsbidrag är starkt beroende av inkomst-, boendekostnads- och arbetslöshetsutvecklingen och därmed av samhällsutvecklingen i stort. Minskad arbetslöshet och ökade reallöner gör att kostnaderna för bostadsbidrag beräknas minska med 470 miljoner kronor.

Dessutom föreslår regeringen att ett nytt ramanslag A13 Vissa investeringsbidrag skall anvisas med ett belopp av 6 miljoner kronor. De skäl som anförs för detta förslag är i korthet följande. I mitten av 1990-talet lämnades investeringsbidrag för vissa förbättringsåtgärder i bostäder och lokaler. Bidragen har hittills finansierats med arbetsmarknadspolitiska medel. Det aktuella reservationsanslaget kan inte längre användas. För att kunna infria gjorda utfästelser bör enligt regeringen därför ett nytt anslag inrättas inom utgiftsområde 18. Det nya anslaget finansieras genom att 6 miljoner kronor tas av outnyttjade medel från det senast år 1999 på statsbudgeten uppförda ramanslaget A12 Investeringsbidrag för anordnande av bostäder för studenter m.fl.

Regeringens förslag till tilläggsbudget för budgetåret 2000, som inte mött invändningar i motioner, tillstyrks av utskottet.

Stockholm den 26 oktober 2000

På bostadsutskottets vägnar

Knut Billing

I beslutet har deltagit: Knut Billing (m), Bengt-Ola Rytter (s), Lilian Virgin (s), Owe Hellberg (v), Ulla-Britt Hagström (kd), Sten Andersson (m), Inga Berggren (m), Anders Ygeman (s), Siw Wittgren-Ahl (s), Sten Lundström (v), Annelie Enochson (kd), Carl-Erik Skårman (m), Helena Hillar Rosenqvist (mp), Rigmor Stenmark (c), Yvonne Ångström (fp), Carina A Elgestam (s) och Leif Jakobsson (s).